

Det engelske Socialdemokratis Kolonipolitik.

Englands tidligere Premierminister, vor Partifælle skriver vedrørende Spørgsmaalet om Nationalitet:

Et af de vanskeligste Spørgsmaal, der vil møde en Arbejdsregering, er den vaagnende nationale Selvspekt og Uafhængighed hos de Folk, vi hidtil har regnet som tilbagestående Folk.

En Arbejdsregering vil staa Ansigt til Ansigt med Nationalitets-spørgsmaalet, vil se dette Spørgsmaal rejse sig i hver Krog af Verden, fra Kina til Peru.

Overfor undergivne Folk har den moralsk Ret, hvorpaa vi byggede vort Rige, altid været den, at vi oplærte dem til Selvstyre. Det mest typiske Eksempel herpaa er Indien.

Riger, som vort Imperium har det imidlertid lige som visse Forældre, der har ondt ved at forstaa, at deres Opdrager- og Protektortid er forbi, at Tiden er inde, hvor deres Myndling ikke mere er Myndling, men en selvstændig Voksen.

En Tid, hvor vi kan sige, alt og alle er, som de bør og skal være, den vil aldrig komme.

Der er dog ingen som skal forestille sig, at større Ulykker vil følge af Uafhængighed. — Lad derfor Uafhængigheden blive indrømmet.

Fra vor faderlige Regering har Indien ikke stort mere at modtage. Som Rige blandt de britiske selvregierende Stater vil Indien være Rygraden i vort Imperium og have mange Fordele.

Indien maa være paa lige Fod med os, det vil stadig have meget at lære; men Indiens store Lærer og Mester i Dag er Rigets egne Erfaringer. — Tiden er inde for os til at give Indien Selvstyre.

Der er en anden Slags Nationer, dem vi har anset som undergivne uden at have haft Ansvar for at regere dem. Jeg tænker paa Kina.

Vi har ført Krige med Kina, — Krige, som vi ikke tilkommer synderlig Ros for. Vi har dikteret Kina Fred efter vore egne Bestemmelser. Vi har taget Fordele uden Kinas frivillige Tilladelse, og som Aarene er gaaet, har vi givet Traktaterne en Mening, der var, mildest talt — haardkøgt.

Igennem disse politiske Akter var et økonomisk System bygget, og nu, nu er alt forandret.

Det er lidt uheldigt for de forskellige Udenrigsministerier, at de ikke kan lave Verden saaledes, som de selv synes, den skulde være. Dersom de kunde, vilde den sidste Ting, vort Udenrigsministerium havde gjort, være den, at lave Situationen i Kina saaledes, at da Udfordringen kom, da var Kina splittet, Peking Regeringen var ophørt med at eksistere. De nye Regeringer hvilede paa militære Ledere, og nogle af disse var lige saa meget Militærbanditter som Patrioter. At det var nødvendigt for national Enhed i Kina at starte et saadant Angreb paa Britterne, nej, saadan en Situation vilde intet Udenrigsministerium frivillig skabe.

Dersom Du underhandler, maa Du have nogen at underhandle med. En eller andens Underskrift maa betyde noget. Dersom Du løber din Vej, maa Du løbe væk fra nogen, og ikke blot opgive og lade bag Dig en forvirret Vælden rundt af skiftende Begivenheder.

Dette Kaos har været, og er stadig, den største Vanskelighed i vore Forsøg paa at ende det kinesiske Virvar.

Det saa paa et bestemt Tidspunkt ud, som Kanton Regeringen var ved som vi kunde ønske, de var, det er ingen Tvivl om, at de bedste Elementer i denne Regering, ved hele deres Formaal, tilsidst vil sejre. Vor Politik skal derfor være vejledt her-

af, vi maa være opmærksomme overfor enhver belejlig Tid, der tillader os at give det nye Kina, der kæmper sig frem, en hjælpende Haand og en praktisk Velkomst. Der er imidlertid et meget vigtigt Princip, vi maa være opmærksomme overfor.

Det vilde være en Ulykke overfor disse nye kinesiske Bevægelser at støtte dem i den Tro, at de ved Magt og Oprør eller aktiv Fjendskab kan udslette alt det forbigangne, bringe os eller andre paa Knae, bonfaldende om deres Naade.

Dette er jo ikke Vejen til at løse denne Situation.

Vi bør lade dem forstaa, at vi holder ikke fast ved forudgaaende Traktater. Vi indrømmer, at disse Traktater tilhører en forældet Ordning, baade for Kina og os.

Vi bør vise Kina, baade ved vort Sprog og ved vor hele Stilling, at vi kun venter paa at slutte en ny Forbindelse, paa Grundlag af Kinas fuldstændige fri Vilje og Uafhængighed.

Saa langt jeg kan se er den eneste Hindring for en saadan Politik den, at Kina vil ikke tro os paa vort Ord. Vor nuværende Regering staar for Kina som Representanter for de gamle militære Regler om imperialistiske Tilgængelser.

Kina tror ikke paa dens Ærlighed og Alvor.

En anden Regering vilde her fuldstændig forandre Situationen.

En Arbejdsregering vilde have lettere ved at vinde Kina-Autoriteternes Tillid. Angrebene paa os vilde opføre, og vi vilde have Udsigt til at udvirke Forbindelse mellem os og Kina.

I vort britiske Rige er der ogsaa en tredje Gruppe af Nationalitets-spørgsmaalet om de farvede Folk i vore Kronkolonier.

Dette Spørgsmaal har Udenrigsministeriet endnu ikke rørt ved. Men, det maa blive optaget i en konsekvent Arbejder-Verdens Politik.

Ogsaa her har den nuværende Re-

gering lavet et sorgeligt Sammensurium ud af Tingene. Sanktioneringen af Udskrivningsloven i Keney (en af de tidligere tyske Afrika-Kolonier, hvor en Lov har rejst en Storm af Harme. Red.) er typisk herfor. Denne Lov viser ikke blot Tors Partiets Hensigt, men ogsaa de Indflydelser, der altid kontrollerer denne jammerlige Regering. Disse Indflydelser er absolut daarlige, uforstaaende og i deres inderste Natur brutale. Dersom de var uadviste af nogen anden Nation, vilde vi stemple dem som vanærende.

Jeg har en urokkelig Tro paa Mandat Systemet. Enhver Kron-Koloni skulde regeres i dette Systems Aand. Det vil sige med en moralsk Forpligtelse overfor de Folk, der behøver en hjælpende Haand.

Vi bør aldrig skulke fra upartisk at undersøge, hvorledes vi har båret vort Ansvar. Dersom Fejl er begaaet, hvorfor da ikke indrømme dem og stoppe dem.

Dersom gode Gerninger er udført, vilde vor Ros da ikke blive endnu større, hvis Rosen kom fra andre end os selv.

Denne Politik vilde betyde, at disse Kolonier vil faa en Lovgivning baseret paa Koloniens egen Civilisation og Skikke, saa langt som Koloniens egen Udvikling tillader.

Folkets Ret vil blive garanteret og Indvandring af Udbyttere holdt inden for visse Grænser. Vort Koloni-Ministerium vilde arbejde med fuld Forstaaelse af de Veje, der bør gaaes for at udvikle de tropiske Kolonier, ikke blot saaledes, at Koloniene bidrager til hele Verdens Rigdom, men saaledes at Koloniene selv modtager Udbytten som mere frøskredne Folk tilkommer.

Sagt i faa Ord er det den rette Aand vi behøver til at lede os igennem de Spørgsmaal som er behandlet i denne Artikel. Det er en Aand, der bedst kan udtrykkes ved

Oplysning!
Ramsay Mac Donald.

Gennem Sct. Gothard-Tunnelen til Det europeiske Syden.

Korrespondance fra Rivieraen.

HVOR Bjærgene for Alvor begynder i Nærheden af St. Gothard, tørrer vi Duggen af Kufveinduet og kigger ud. En Fjærdingsvej oppe hænger et pjaltet Taageløst, revet ud i trekantende Snipper over kulsorte Stenmasser. Gennem Taagen skimtes hist og her Sneen, som vælter nedad, til vi omtrent kan tage os en Nævefuld.

Højt oppe er trukket en smal, graa Stribe som en Kridtstreg paa en sort Tavle. Det er Bjærgbækkene, der i en hvirvelende Støvtaage ættrer sig ned i en mørk Slugt. Dette Vandfald skulde nu spille i Solen som Diamanter, i Følge alle Turistbøger, men det passer ikke her, af den simple Grund, at Solen ikke naar herned. Solen skinner pragtfuldt. Himlen er klar, men Bjærgets Sider ligger i dyb Skygge; Klokken er kun 2 om Eftermiddagen. Bjærgboerne paa Skraaningen af disse sorte Stenkolosser lever i en Slags Frihustagtheds paa Livstid, hvis de ikke flygter. Men det gør vist ikke mange af dem.

Sanct Gothard-Tunnelen sluger Tugle, og Lyden skifter fra Larm til højt Dron, der varer ved, til vi atter spyttes ud af Mørket. Da slap vi ind i Sommerens Land, hvor Himlen er blå, Træerne grønne og Blomsterne røde. Se, her staar hundrede Kirsebærtræer med blegrode Blomster og dufter, og hist ligger en Mark, som flammer med Morgenfrue.

Ved et Hus putter en ung Moder en lille Dreng i en Ballie Vand, og svedige Arbejdere i lange Støvler hugger løs i en Vej, som allerede

er tør og forbrændt. Seen ved Lugt- nabo ligger med Sommerens grønne Varmer, omgivet af lyse Huse og tøje Bjærg.

Vi farer nedad til Sommerens rige Lande.

Fra Genua kører Toget langs Middelhavet paa den verdenskendte Riviera, der strækker sig omtrent til den sydfranske By Marseille. Rivieraen betyder Kysten uden nærmere Stødtægnelse, og der findes næppe Magen til Strandkant paa hele Jorden. Digteren synger med Retten: »Orangduften krydrer de milde Luftninger, og Myten omslynger Bjærgene med sin evigt grønne Kæde. Selv ved Vintertid folder Blomsterne sig ud i straalende Farvepragt. Palmer og Kaktus og andre tropiske Planter ses overalt, som den gamle Drom om Paradis.

Bjærgene ligger i en høj, uafbrudt Kæde langs hele Kysten og dækker for Nordvinden, medens Kysten til Gengæld aabner sin brede Favn for Afrikas varme Luftstrømninger. Derfor trives Palmer og Agave, Oliven og Oranger, og det er en Kendsgerning, at Menneskene i ca. 3000 Aar har kæmpet blødt om Besiddelsen af denne skønne Egn.

Hele Bjærgskraaningen og Strømmen langs Kysten er som en sammenhængende By paa en Strækning af ca. 50 danske Mil. Dette er en af Klodens allertættest befolkede Egne, idet man overalt, hvor Naturen har uddvidet Strandkanten lidt, har anlagt en By, og hvor der ingen Plads er ved Vandet, har man hugget Byggegrund ud af det haarde Fjæld.

Ingen Steder har Arbejderne slidt som her, for en ussel Løn, for at frementrylle en saadan Bygningspragt og rige Havneanlæg. De har boret og sprængt Tunneller i Bjærgene, lavet Broer og Viadukter og anlagt Vinmarker og Frugtplantager, alt sammen det haardeste Slid.

Blod og Sved er flydt i disse Egne gennem Aartusinder.

Rivieraens Centrum er Nice (Nizza) med ca. 250,000 Indbyggere og i Sæsonen 150,000 Gæster. Det, der hører hele Nizza, er et eneste Størværk, Promenade des Anglais, den engelske Promenade. Dens Længde er 7½ Kilometer, og denne herlige Vej løber uafbrudt, i hele sin Længde, langs Middelhavet med absolut fri Udsigt uden Hindring af Huse eller Plankeværker eller Pigtraade-indhegninger med de velkendte rare danske Skille: »Hunden er løs! Adgang forbudt!»

Promenaden er i Brodden anlagt saaledes: Yderst en 30 Alen bred Strand, saa følger et lyst Stenkystværn med et lavt Jerngitter, derefter en 17 Alen bred flisebelagt Promenade kun for Fodgængere, derefter en 6 Alen bred Jordst, hvor en uendelig Række Dadelpalmer groer, saa en 13 Alen bred asfaltbelagt Kørevej og endelig et 4 Alen bred, flisebelagt Fortov, hvorefter følger Hotelternes Forhaver og Fortovrestaurationer.

Hele Promenadens samlede Bredde fra Strandkanten er 70 Alen paa en Strækning af en dansk Mil.

Denne Strandpromenade hører Nizza. Hvis Strandbredden her havde ligget hen i et Roderi af Klipper, eller hvis man havde spærret Udsigten her som langs Strandvejen ved København, da var Nizzas Navn ikke fløjet Kloden rundt. Københavns Kyststrækning med Pigtraad og Privatejendomsret til Storstadens selvfølgeligste Naturskønhed og Sundhedskilde er en hæslig Karikatur og i sidste Instans en elendig Økonomi.

Landet her med sit skønne Klima og de mange lyse Byer vækker stadig den største Opmærksomhed og giver Anledning til mange Spekulationer. Rivieraen er nemlig ved at blive Jordens store Skattely og billige Land. En velhavende engelsk Familie kan her med selvstændig Husholdning leve for det halve af, hvad England kræver. Amerikanerne møder sig over, hvor mange Francs de faar for deres Dollars, de kan tillade sig en Luxus, der kun koster en Trediedel af Prisen i Amerika. Men ogsaa andre slaar sig ned her eller grunder nu over Problemet. Rentiers fra Tyskland, Danmark, Skandinavien med en Indtægt af 5000—6000 Kr. kan bevisligt leve billigere og bedre her end hjemme, især i de mindre Byer.

Alle Mennesker studerer derfor Priserne i Butikvinduerne. Og en smuk Formiddag gaar jeg bagfæstet to Englelanderinder Gade op og Gade ned fra Vindue til Vindue, og vi noterer:

Et Par gode Sokker 98 Øre, et Spi- sestel, 74 Stykker, 12 Kr., en Østeklokke 50 Øre, 1. Klasses Støvler 18 Kr. 50, mange Kvaliteter langt billigere. En fin, blød Hat, moderne, 9 Kr., mange Kvaliteter langt billigere. Et pient Sæt Tøj 60 Kr. En fin Trikotinekjole til Sommerbrug 4 Kr. 50. En Æblekage, lækker, 9 Øre, nye Ærter 84 Øre pr. Kilo, de fineste Asperges 3 Kr. pr. Kilo, nye Kartoffler 51 Øre pr. Kilo, et meget stort Franskbrød 30 Øre.

En hypermoderne 3 Værelses Lejlighed med Centralvarmeanlæg. Badeværelse med varmt og koldt Vand samt varmt og koldt Vand i Køkket 900 Kr. Et Glas Øl, udmærket, 1 Franc. Et Værelse med Pension, Udsigt over Havet, 5 Kr.

Her stoppede jeg. Endelig sluttede Damerne foran en Fortovrestauration.

rant paa Promenaden, hvor de drak The til 40 Øre Koppen paa Verdens smukkeste Sted midt i Foraarsolens Pragt med Udsigt over Middelhavet.

Disse Priser vækker Opmærksomhed i alle Lande. Og man betænke, at Hovedstaden Nizza lige paa Ruten med dens overstrømmende Turistliv selvfølgelig hører til Rivieraens allerdyreste Byer. I de mindre Byer, som ligger til Siden, er Livet langt billigere.

De to engelske Damer regnede og regnede. Deres spinkle, nervøse Fingre kradsede Tal efter Tal et helt Kvarter. Jeg satte mig ved et andet Bord og holdt Øje med dem. Oh, hvor var de grimme! To Gange Skind og Ben. Moderen Overskæg i visne Hudfolder saas tydeligt. Begges Legemer var tynde, kantede overalt, hvor de skulde være runde, som om de var limede sammen af Brædder og med Ben (strakte godt frem), der var tynde som Storkens, Men trods aabenbar Blodfattigdom lyste Læberne blodrøde.

Diamantringe lignede paa bægre Damerens Fingre, Datteren bar tillige to Guldarmbånd raslende med de knudede Ledemod.

En Invalid humper frem og lægger en rød Blomst paa deres Bord. Mandens Ansigt er graat og prikket, tappet for Blod, og hans ene Ben er skudt af, saa han luder. Hans Dragt er en falmet Kappe og en Smule Kasket, der minder om en sammenkroket Karkuld.

Der stod han et Sekund og ventede.

Den unge Dame letter endelig Hovedet og sender ham et foragteligt Blik. Saa tager to af hendes hvide Fingerspidser den stakkels røde Blomst og slynger den ned i Rendestenen, hvor rindende Vand straks fører Blomsten bort.

Jeg glemmer aldrig denne Scene, jeg glemmer aldrig Invalidens vilde Blik, da hans Øjne gled fra Damerne ned i Rendestenen. Han humper endelig tavs videre. Og Damerne blev ved at regne.

Egoismen — Nederdrægtighed og Ondskab koncentreret i Englands macabre Datter.

Hvorfor er jeg Socialdemokrat?

Fordi

Socialdemokratiet i Modsætning til de øvrige Partier vil løse Fattigdomsspørgsmaalet ad den eneste mulige Vej, nemlig ved at Samfundet overtager alle Produktionsmidlerne og saaledes virker regulerende paa Produktionen, saa der ikke som nu kan opføres store Kapitaler paa Enkeltmands Haand;

fordi

Socialdemokratiet er det eneste Parti, der ikke fordrer Pligter uden samtidig at give Rettigheder, saavel i politisk som i social Henseende;

fordi

Socialdemokratiet er det eneste Parti, der vil have Stands- og dermed Klasseforskel bortryddet;

fordi

Socialdemokratiet vil indføre lige Ret for alle og dermed fjerne al Uretfærdighed, og

fordi

Socialdemokratiet vil, at færøsk Jord skal dyrkes af færøske Arbejdere, medens de nuværende Tilstande driver Arbejdernes Børn ud af Landet for at tjene deres Brød paa fremmede Steder.

Vi vil det samme som Socialdemokratiet, saa bliv Socialdemokrat!